

ALGUNES PLANTES DELS PRE-PIRINEUS

Rebut: octubre 1980

A. M. Romo *

RÉSUMÉ

Quelques plantes des Prepyrénées

On apporte quatre nouveautés pour la flore des Pyrénées Catalanes: *Arrhenatherum elatius* subsp. *braun-blanquetii*, *Cirsium odontolepis*, *Deschampsia hispanica* subsp. *hispanica* et *Minuartia hamata*. En outre sont à remarquer les trouvailles de quelques plantes rares ou peu connues dans les Prepyrénées Catalanes: *Arenaria hispida* subsp. *guarensis* var. *hispanica*, *Artemisia herba-alba*, *Carex hordeistichos*, *Echinospartum horridum*, *Erodium rupestre*, *Gentiana montserratii* et *Gypsophila hispanica*.

Aquest és un petit recull de dades florístiques que, pel fet de presentar un cert interès corològic, mereixen d'ésser esmentades. Donem el reticle U.T.M. d'un quilòmetre de costat on es troben.

***Arenaria hispida* L. subsp. *guarensis* (Pau) P. Monts. var. *hispanica* Coste et Soulié** — Pallars Jussà: Serra de Lleràs, sobre Esplugafreda, clapers cacuminals originats per l'erosió de conglomerats, 1300 m s.m., 31T CG 1977. FONT I QUER (1949) i P. MONT-SERRAT (1979) s'han ocupat amb anterioritat d'aquest tàxon.

***Arrhenatherum elatius* (L.) Beauv. ex J. et C. Presl. subsp. *braun-blanquetii* P. Monts. et L. Villar** — Pallars Jussà: Serra de Lleràs, 1.300 m s.m., tarteres, a les comunitats d'acnàter, 31T CG 1977. Aquesta subspècie no havia estat citada fins ara als nostres Pirineus. Encara s'ha d'estudiar amb detall si la subsp. *braun-blanquetii* i la subsp. *sardoum* (E. Schmid) Gamisans són la mateixa planta.

***Artemisia herba-alba* Asso** — Pallars Jussà: Serra de Montllobar, talussos margosos, 980 m s.m., 31T CG 1869.

***Carex hordeistichos* Vill.** — Noguera: als peus del Montsec d'Ares, vers Ager, a prop de l'ermita de Santa Elena, vora de l'aigua, 640 m s.m., 31T CG 1.352. Espècie molt poc citada a Catalunya, només era coneguda del Solsonès (BOLDÈS, 1961), i del Pallars Sobirà (PUJADAS, 1981).

***Cirsium odontolepis* Boiss. ex. DC.** — Pallars Jussà: Montsec de Rúbies, Tossal de Mira Pallars, cara nord, 1.600 m s.m., 31T CG 2.954. És novetat per als nostres Pre-pirineus. TALAVERA & VALDÉS (1976) no van veure material procedent de Catalunya, d'on ja havia estat indicat per FONT I QUER (1950) i MASCLANS & BATALLA! (1972) de les comarques del migjorn.

Deschampsia hispanica* (Vivant) Cervi et Romo subsp. *hispanica* var. *hispanica — Pallars Jussà: Serra de Montllobar, 980 m

* Institut Botànic de Barcelona. Av. dels Muntanyans, s/n. Parc de Montjuïc. Barcelona, 4.

s.m., 317 CG 1.869; Serra del Montsec, Montsec de Rúbies, voltants d'Hostal Roig, 1.100 m s.m., 31T CG 3.456. Alta Ribagorça: Serra de Lleràs, obaga del Camporan, 1.350 m s.m., 31T CG 2.484. Alt Urgell: Coll de Cantó, 1.720 m s.m., 31T CG 5.492. Aquesta espècie és nova per als nostres Pirineus; per a més detalls sobre la seva distribució vegeu CERVÍ & ROMO (1981). *D. hispanica* és vicariant de *D. caespitosa* i està adaptada als climes de caràcter submediterrani i continental.

Echinospartum horridum (Vahl) Rothm. — Pallars Jussà: Serra del Montsec, Montsec d'Ares, voltants del Pla de la Pua, 1.280 m s.m., 31T CG 1.459; Serra de Lleràs, sobre Esplugafreda, 1.300 m s.m., 31T CG 1.977. Aquestes localitats deuen configurar el límit sud-oriental de distribució d'aquesta espècie al Principat.

Al Montsec d'Ares viu molt a prop d'*Eri-nacea anthyllis*; aquestes dues espècies es troben en hàbitats molt semblants, però les seves àrees de distribució, excepte algun cas esporàdic, no tenen gaires punts de contacte. A les localitats dalt esmentades *E. horridum* no forma poblacions denses ni ocupa gaire extensió.

Erodium rupestre (Pourret ex Cav.) Cadevall — Pallars Jussà: freqüent als clavers de la zona cacuminal de la Serra de Lleràs: Camporan, 1.600 m s.m., 31T CG 2.484 i 2.384; sobre Esplugafreda, 1.350 m s.m. 31T CG 1.977. FONT I QUER (1950), la va recollectar d'aquesta comarca, segons un plec de l'herbari BC: roques calcínals, prop de la Pobla de Segur, sobre el riu Flamicell, 750 m s.m. Espècie adaptada a llocs de contínua explotació abiòtica: erosió de conglomerats, forts contrastes tèrmics, acció dessecant del vent (carenes); on no s'arriba a formar el sòl.

Gentiana montserratii Vivant — Pallars Jussà: Serra de Lleràs, obaga de Camporan, freqüent a les clarianes de l'avellanosa amb viola de llop (*Hepatico-Coryletum*) i als peus de petites cingleres entre 1.400 i 1.600 m s.m., 31T CG 2.384 i 2.484.

Gypsophila hispanica Willk. — Pallars Jussà: abundant als nivells guixencs de l'eocè, des de Figols al Coll de Montllobar, entre 700 i 1.000 m s.m., Serra de Montllobar, 31T CG 1.869, 1.868, 1.968, 1.969.

Minuartia hamata (Hauskn.) Mattf. (= *Queria hispanica* L.) — Entre el Pallars Jussà i la Noguera: Montsec de Rúbies, vers la Portella Blanca, 1.420 m s.m., 31T CG 2.755. No ens consta que hagi estat indicada abans als Pirineus; a casa nostra es coneixia de les terres del migdia: Muntanyes de Prades, MASCLANS & BATALLA! (1972); Ports de Tortosa, Alfara dels Ports, FONT I QUER! (1950) in BC.

Agraïm al Prof. Dr. Oriol de Bolòs la lectura i correcció del manuscrit.

BIBLIOGRAFIA

- BOLÒS, O. de 1961. *Carex hordeistichos* Vill. dans les Pyrénées. *Le Monde des Plantes*, 61, 350: 6.
- CADEVALL, J. et al. 1913-1915. *Flora de Catalunya. Vol. I*. Barcelona.
- CERVÍ, A. C. & ROMO, A. M. 1981. Contribución al estudio de algunas especies del género *Deschampsia* en la Península Ibérica. *Coll. Bot.*, XII.
- COSTE & SOULIÉ 1911. Plantes nouvelles, rares ou critiques. *Bull. Soc. Bot. Fr.*, 58: 419.
- FONT I QUER, P. 1946. Acerca de dos arenarias litigiosas. *Coll. Bot.*, 1: 33-36.
- FONT I QUER, P. 1950. Flórlula de Cardó: 141. Barcelona.
- MASCLANS, F. & BATALLA, E. 1972. Flora de los Montes de Prades. *Coll. Bot.*, VIII: 63-196.
- MONTSERRAT, P. 1979. Commentaires sur quelques plantes espagnoles critiques. *Soc. Ech. Pl. Vasc. Eur. Occid. et Bass. Méd.*, 17: 49-55.
- MONTSERRAT, P. & VILLAR, L. 1974. Les communautés endémiques à *Cochlearia aragonensis*, remarques géobotaniques et taxonomiques. *Doc. Phyt.*, 7-8: 13-14.
- PUJADAS, J. 1981. Algunes plantes del Boumort. *Bull. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 46 (Sec. Bot. 4).
- TALAVERA, S. & VALDÉS, E. 1976. Revisión del género *Cirsium* (Compositae) en la Península Ibérica. *Lagascalia*, 5, 2: 210-212.
- VIVANT, J. 1975. *Gentiana montserratii*, species nova, dans les Pyrénées occidentales de la province de Huesca (Espagne). *Bull. Soc. Bot. Fr.*, 122: 331-338.
- VIVANT, J. 1978. Sur deux sous-espèces ibériques nouvelles de *Deschampsia caespitosa* (L.) P. B. *Bull. Soc. Bot. Fr.*, 125: 313-318.